

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

20. Hic est calix nouum testamentum in sanguine meo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

quàm in vulgari extaret. Scribæ verò id perperam ad luxum
 & pompam conuerterant. Quod exemplum ad se traxerunt
 sacrifici Papales, in quibus constat stolas nihil aliud esse quàm
 superbæ tyrannidis insignia. Hæc ille non vt Scriptu-
 rarû interpret, sed vt conuitiator maledicus: nec
 certas personas perstringens, sed in vniuersû Ec-
 clesiæ clerû virulentiâ suâ effundens. Tali spiritu
 ducûtur, qui Euâgelicæ veritatis tot seculis deper-
 dite restauratores, & noui totius orbis Apostoli
 haberi volût. Hæc sanè Caluini vox superbæ ty-
 rannidis insigne est. Quo per spicue demonstrat, quod
 nunc calamo ausus est, id gladio se tentaturum si
 facultas daretur, vt tanquam alter Nero vnum
 toti clero caput exoptans, illud vnico ictu rese-
 care posset. Nec enim sic vnquam Nero Romani
 populi sanguinem, sicut iste hæreticus totius Ca-
 tholici cleri infamiam & interitum sitiuit. Adeò
 quauis vel capta vel quæsita occasione in vniuer-
 sum cleri Christiani corpus, absque vllò discrimi-
 ne, rabido ore fertur. Sed Dei beneficio solo latri-
 tu nocuit, morsu petere non potuit. Quam tyran-
 nidem Caluinus ipse Geneuæ exercuerit, nostri
 in Anglia Caluinopapistæ scriptis libris ediderûnt.

IN LVCÆ CAP. 22.

20. *Hic est calix nouum testamentum in sanguine meo.*

HIC modus loquedi apud Lucã proprius
 aliqua explicatione indiget. Matth.
 & Marc. verba Christi ad alteram spe-
 ciẽ sic referûnt: *Hic est sanguis meus noui testamẽti: vbi*
absque vlla sermonis figura, quod in calice erat,
Sanguis Christi esse affirmatur. Hic verò de calice

NON non

non dicitur, *Hic est sanguis meus novi testamēti*; sed dicitur, *Hic est calix nouum testamentum in sanguine meo*: vbi calix, siue id quod in calice est, non vocatur sanguis Christi, sed vocatur testamentum in sanguine. Hic ergo insurgit hæreticus, & ait. *Hæc est Spiritus Sancti expositio quod calix vocatur à Mattheo & Marco sanguis, quia testamentum est in sanguine. Sic palam ostenditur non alia ratione calicem vocatum esse sanguinem Christi, nisi quia nobiscum fœdus æternum pepigit, vt sanguine semel effuso, spiritualiter nunc epulemur. Nam sic Paulus Christi verba retulit sicut hic Lucas. 1. Cor. 11.* Sed responde, nec Lucam nec Paulum Matthæi & Marci verba exponere, nec etiam causam reddere cur apud illos calix vocetur sanguis. (Hæc duplex hæreticorum assertio voluntariū est ipsorum commentum.) Calix apud alios Euangelistas ideo vocatur Sanguis, quia, quod in calice erat, sanguis Christi fuit, vt apud Matth. latius diximus. Hic à Luca & postea à D. Paulo calix vocatur ipsum nouum testamentum in sanguine Christi, quia in calice non solum sanguis Christi est (quod alij Euangelista dixerunt) sed quia est hic per modum sanguinis fœderalis seu testamentarij. Modum (inquam) & finem porrecti à Christo calicis explicatius & plenius enarrare Lucas voluit quàm alij duo Euangelista. Quum ergo dicit, *Hic est calix*, vel, *Hic calix est* (nā verbum *est* in Græco non habetur, ideoque vtrobique poni potest) *nouum testamentum in sanguine meo*; voluit Spiritus S. docere quare calix à Christo benedictus & porrectus & ab Apostolis bibendus erat. Nempe quia ille calix, id est, quod in calice erat, iuxta communem loquendi modum esset ipsum nouum testamentum in sanguine siue per sanguinem, id est, haberet & porrigeret sanguinem ad san-

Calvinus
in Har-
monia in
hunc lo-
cum.

Calix cur
nouum
testamen-
tum in
sanguine
Christi.

fanciendum & confirmandum nouus fœdus ac nouum testamentum cum populo Dei. Ex quo necessario sequitur, verum sanguinem non figuratum in calice contineri, quia vini haustus hoc fœdus constituere aut confirmare non potuit. Hic ergo Christi sermo à Luca relatus (nam vtrumque Christum dixisse dubitari non debet, & hanc formam verborum posterius dixisse veritabile est, quia priorum quandam ampliacionem continent) nec causa nec expositio est prioris sermonis ratione vocabuli *sanguinis*, ait cur & quomodo calix vocatus sit *sanguis*, sed est expositio quedam & aperior enunciatio ratione vocabuli *noui testamenti*, & cur à Matthæo ac Marco de calice dictum sit: *Hic est sanguis meus noui testamenti*. Nempe quia in illo sanguine (hausto videlicet & accepto) sanciretur & confirmaretur nouum testamentum cum nouo populo Dei, sicut per sanguinis vitæ horum & hircorum, qui immolati fuerant, asperisionem super populum, vetus illud fœdus sanciebatur & confirmabatur, dicente Moyse quum aspergeret: *Hic est sanguis testamenti quod mandauit ad vos Deus*: id est, huius sanguinis asperisione sancitur & percutitur & consummatur fœdus inter Deum & vos, vt ille sit Deus vester, & vos populus eius. Sic enim in Cruce quidem immolatus est Christi sanguis in remissionem peccatorum, sed in hoc sacrificio loco asperisionis externæ bibitur & hauritur intime, vt in illo & per illum sanciat & confirmetur nouum testamentum ac fœdus inter Deum & nos nouum populū eius. Hanc ob causam dixit de calice Christus, non solū apud Matth. & Marcum, *Hic est sanguis noui testamenti*, (quæ verba non nisi sanguinis existentiam notant, qui aliquo modo ad nouum testamentum pertineat) sed apud

N n 2 Lucam

Lucam dicit: *Hic calix nouum testamentum in sanguine meo*: quæ verba ostendunt calicem à Christo porrectum sic noui testamenti sanguinem esse, vel ad ipsum sic pertinere, vt calix ille sic etiã ipsummet nouum testamentum (quatenus illud confirmat) in sanguine suo: videlicet illo hausto & accepto quod in calice erat, de quo propterea adiecit, *Qui pro vobis effundetur*: quæ verba ad ipsum calicem referenda sunt (vt textus Græcus $\tau\omicron$ $\acute{\alpha}\nu\theta\omicron\mu\epsilon\tau\omicron\nu$ in recto casu perspicue ostēdit) quia quod in calice erat pro nobis effundendum fuit non vtique vinum, sed sanguis Christi. Hic ergo verborũ Lucæ totus & germanus sensus est: Hic calix qui pro vobis effūdetur (id est, hoc quod in calice est pro vobis effundendum) est ipsum nouum testamentum, quatenus confirmat illud (sic enim circumcisio vocatur fœdus & pactum inter Deum & Abrahã, quia fœderis confirmatio erat) cum nouo Dei populo sancendum in meo sanguine: vt intelligatis tum sanguinem meum esse pro vobis effundendum & immolandum quem vobis porrigo, tum illum ipsum sanguinem à vobis hauriendum nouum fœdus cōstituere & confirmare inter Deum & vos, quia hoc accepto sanguine eritis intimè cum Deo coniuncti, facti nunc os ossibus meis, & caro de carne mea: non fide tantum, sed & re ipsa. Plura apud Matthæum vide.

Gen. 27.

32. *Ego rogam pro te vt fides tua non deficiat. Et tu conuersus confirma fratres tuos.*

Petri primatus.

CHRISTVS in omnium Apostolorum communi periculo pro Petro specialiter rogans ne eius fides deficeret, postea que addens vt ille